

HALACHIC DIGEST

יום הכיפורים ה'תשע"ט

Compiled by Rabbi Yoseph Vigler & Rabbi Mendel Zirkind
Comments are welcome and appreciated
Rabbi@MayanYisroel.net

לעלוי נשמת הרב יצחק בן הרב אליעזר צבי זאב ע"ה צירקינד

Erev Yom Kippur

- From this morning until the end of Tishrei, we do not say *Tachanun*¹.

כפרות

- The optimal time for (*shechita of*) *kaporos*² is the last third of the night before *alos hashachar* of Erev Yom Kippur³. (2:15 - 5:06am in NYC), the time of Hashem's⁴ חסד ורחמים.
- However, you may do *kaparos* any weekday of *Aseres Yemei Teshuva*. If you missed it, according to some it can still be done on *Hoshana Rabba*⁵.
- Some have a custom that men go to Mikvah before *Kaporos*⁶.
- Rooster are used for males and hens for women⁷. Bedieved vice versa works too⁸.
- A pregnant woman needs 2 hens and 1 rooster, since it is a *פקו* what she will give birth to⁹ and it's *lechatchila* one chicken per person¹⁰.
- If an ultrasound shows the gender conclusively, take only 1 extra chicken based on the baby's gender¹¹. If the ultrasound wasn't fully conclusive you need 3¹².

¹ שו"ע סי' רל"א:ו

² מט"א תרד-ה:ג, ועי' בקצה המטה סק"ח שם

³ שער הכוונות דרושי יו"כ, מט"א סי' תרה:ג ומשנ"ב סק"ב, ב

⁴ (פרי עץ חיים (שער יום הכיפורים בתחלתו), ובמשנת חסידים (מסכת ימי תשובה פ"ג מ"ג)

⁵ שו"ת שארית שמחה סי' ה'

⁶ מט"א שם סעי' ו

⁷ שו"ע"ר סי' תרה:א

⁸ אשל אברהם בוטשאטש תנינא סי' תרה

⁹ שו"ע"ר סי' תרה:ג סידור הרב

¹⁰ אליה רבה סי' תרה סק"ח. ועי' בדעת תורה (למהרש"ם) תרה:ב

¹¹ דעת הגר"ש אלישיב והגר"ש וואזנער. משנה ברורה מהדורת דרשו סי' תרה

¹² שו"ת קנה בושם ח"ב סי' כ

- A woman who was told she has twins, should do the same kaporos as any pregnant woman¹³.
- White chickens are best, as it says “I will whiten (your sins) like snow”¹⁴. but any color is good, except black which represents severity¹⁵. Still, one must not specifically seek out white chickens¹⁶.
- If chickens are unavailable use live fish¹⁷ or money (and say וזה הכסף ילך לצדקה וכו'¹⁸).
- After each swing the chicken over the head saying "זה חליפתי זה תמורתני זה כפרתי"¹⁹ [women say "זאת"] (some do a total of 9 times¹⁹). The acronym is ח'ת'ר - the name of the Angel of life²⁰.
- If doing kaporos for others (e.g. a child), say "זה חליפתך"²¹ [for a female "זאת"].
- Preferably do your own kapara before doing for others - “let the innocent atone for the guilty”²².
- If the chicken is dirty, wash or wrap it to avoid foul odor when saying the Pesukim²³.
- Preferably the Shechita should be done immediately after doing the Kaporos²⁴.
- If the שחיטה was not properly done, you must redo the *kapara*²⁵.
- If the שחיטה is good you're yotzeh even if the chicken is found to be treif later²⁶.
- Covering the blood is a mitzvah of the שוחט, so you need his permission²⁷. The *bracha* is “אקב"ו על כסוי דם בעפר” with a סגול under the beis²⁸. If possible, say the beracha after the שוחט checks his knife after the Shechita²⁹ although in reality this is impractical.
- Donate the value of kaporos to the poor (but not the actual chicken lest you embarrass them)³⁰.
- Kaporos money used should not be from Ma'aser³¹.

שחרית

- From this morning until the end of Tishrei, we do not say *Tachanun*³².

¹³ עי' שערי הלכה ומנהג ח"ב ע' רטו. ולכאור' מקילים, ועי' בס' פסק"ת סי' תרה אות ב

¹⁴ שוע"ר שם סעי' ב

¹⁵ ס' שער הכולל פמ"ד סק"א בשם הזוהר

¹⁶ שוע"ר שם ס"ב

¹⁷ מ"ב סי' תר"ה סק"ד

¹⁸ נטעי גבריאל יוהכ"פ פ"י אות י"ז

¹⁹ עי' נט"ג פי"א סעי' ד

²⁰ מט"א תרד-ה:ג

²¹ שם

²² שם סעי' ו

²³ נט"ג שם סעי' ז

²⁴ רמ"א בשו"ע סי' תרד

²⁵ שו"ת כנה רננה סי' נ"ט

²⁶ א"א בוטשאש מהד"ת מט"א בקצ"מ תרה סקי"ב

²⁷ עי' מט"א שם סעי' ח

²⁸ מט"א שם

²⁹ שו"ע יו"ד סי' כ"ה סי"ט

³⁰ שוע"ר תרה:ד ומט"א שם סעי' י

³¹ קשו"ע סי' קל"א ס"א ומשנ"ב סק"ו, מט"א שם

³² שו"ע סי' רל"א:

- We omit מלכנו ³³ , מבזויר לתודה, למנצח יענך, תפלה לדוד,
- The *minhag* is to ask the *gabbai* or Rov for *lekach* (honey cake) and eat it ³⁴ - if it was decreed on you to beg this year, you should be *yotzeh* by begging for *lekach* now.

מחילה

- Yom Kippur only atones for *averos* between us and Hashem. For *averos* against one's fellow man, you must first ask forgiveness from the victim directly so that Y"K can atone ³⁵ .
- Before Yom Kippur ask forgiveness from anyone you need to get it from ³⁶ .
- If your friend doesn't forgive, request 3 times (using 3 different approaches) ³⁷ .
- Requesting *mechila* each time needs to be done in front of three people ³⁸ .
  - (Shulchan Aruch HaRav holds you need three people even the first time you ask forgiveness. ³⁹ Others say you ask once privately. If he does not forgive you, take 3 people another 3 times ⁴⁰)
  - If the person refuses to forgive, you need not ask again. You proclaim before 10 people that you tried to appease him, so that nobody suspects that you never tried. But if one wronged his teacher, he must ask forgiveness as many times as it takes, until he forgives ⁴¹ .
- If it may embarrass the victim, do not specify how you hurt him, only that you wronged him ⁴² .
- The one who was wronged should not be cruel about forgiving ⁴³ .
- If you let out a bad name about someone publicly, then strictly speaking ⁴⁴ the victim need not forgive. However, *midas Chassidus* is to forgive nonetheless ⁴⁴ .
- One should ask מחילה from a non-Jew too ⁴⁵ .

Meals

- It is a Mitzvah to eat extra on Erev Y"K ⁴⁶ , (more than the amount of one day ⁴⁷).

³³ נט"ג פי"ד

³⁴ אלף המגן סי' תרד ס"ק ל"ח, נטעי גבריאל יוה"כ פי"ד אות י"א, ס' המנהגים תב"ד ע' 58

³⁵ משנה יומא פ"ה

³⁶ שו"ע תר"ו: א משנ"ב סק"א

³⁷ שו"ע"ר שם סי"ב ומשנ"ב שם סק"ג

³⁸ שם

³⁹ תר"ו, ב

⁴⁰ ראה כף החיים סי' תר"ו אות י"ח, משנה ברורה בביאור הלכה סי' תר"ו ד"ה יחזור וילך

⁴¹ שו"ע"ר תר"ו: ב

⁴² שם משנ"ב סק"ג

⁴³ רמ"א שם

ראה תניא אגה"ת פי"א "ולא יהא אכזרי מלמחול ואפי' בקוטע יד חבירו כדאי' בגמ' בספ"ח דב"ק. ואם ביקש ממנו ג"פ ולא מחל לו שוב א"צ לבקש ממנו. והגבועים שביקש דוד המלך ע"ה מהם מחילה בעד שאול שהמית את הגבועים ולא רצו למחול גזר דוד עליהם שלא יבאו בקהל ה' שהם רחמנים וכו' כדאי' בפ"ח דיבמות"

⁴⁴ שו"ע"ר תר"ו: ד

⁴⁵ קצה המטה סק"ד

⁴⁶ שו"ע סי' תרד: א

⁴⁷ ראה פע"ה ריש שער יוהכ"פ וסידור הרב, אשל אברהם בוטשאטש סי' תר"ד

- Fasting today is forbidden⁴⁸. Eating is a mitzvah today even for one with a heter to not fast Y”K (unless it’ll make him ill)⁴⁹.
- At meals today, the challah is dipped into honey⁵⁰.
- We have a meal (with challah) early in the day, before Mincha, in addition to Seudah mafsekes⁵¹
- The table should be set as on Shabbos with a tablecloth and round Challos⁵².
- Some wear shabbos clothes for the meal. (or even all day long⁵³).
- We eat fish & chicken that digest well,⁵⁴ not meat⁵⁵. In the first meal it’s a mitzvah to eat fish⁵⁶
- We eat kreplach⁵⁷ (dough with ground chicken - not meat).
- Men should not eat all day garlic and eggs⁵⁸. Some also include: aged wine⁵⁹ and many fruits⁶⁰.
- Sesame seeds should not be eaten all day.
- Dairy is avoided at Seudah Mafsekes⁶¹. Some forbid dairy all day (except milk in coffee)⁶².
- At Seudah Mafsekes men avoid spicy foods⁶³ and alcohol⁶⁴. Some say to avoid salt completely⁶⁵.

Mikvah

- It’s a mitzvah to immerse in the mikvah⁶⁶ preferably after midday⁶⁷.
- Some toivel after Seudah Mafsekes⁶⁸. Many toivel several times - before Shacharis, before mincha and after Seudah Mafsekes, but the minimum is once⁶⁹
- Even young adults from bar mitzvah should go to Mikvah⁷⁰.
- One should dip 3 times, but if that is not possible, dipping once is sufficient⁷¹.

⁴⁸רמ"א סי' תרד:א

⁴⁹נט"ג פט"ו אות י"א

⁵⁰מט"א סי' תרה סי"ח

⁵¹שד"ח מע"ר יוה"כ סי' א' ועי' קצה"מ תרה סקל"ט

⁵²נט"ג פט"ז סעי' א', ובנוגע חלות עגולות ראה נט"ג שם אות ט' וטעמי המנהגים ע' תק"נ בהערה

⁵³נט"ג שם, אוצר מנהגי חב"ד תשרי ע' קע"ז

⁵⁴מט"א תרה סי"ח

⁵⁵שם

⁵⁶מטה אפרים תרד:יה

⁵⁷טעמי המנהגים סי' תשל"ו

⁵⁸שוע"ר סי' תר"ח:ה

⁵⁹נטעי גבריאל יוה"כ"פ פט"ז אות י"ד

⁶⁰כה"ח סי' תר"ח אות ל"ג

⁶¹שוע"ר תר"ח:ה

⁶²נטעי גבריאל יוה"כ"פ פט"ז אות י"ד

⁶³שוע"ר תר"ח:ה

⁶⁴מטה אפרים סי' תר"ח:א

⁶⁵ס' השיחות תרצ"ז ע' 157

⁶⁶שוע"ר סי' תרו:א

⁶⁷'נטעי גבריאל יוה"כ"פ פי"ח אות ה'

⁶⁸שוע"ר תרו:יג

⁶⁹עי' נטעי גבריאל יוה"כ"פ פט"ו הע' ז' וש"נ, אוצר מנהגי חב"ד תשרי ע' קעה

⁷⁰משנ"ב סי' תרו סקי"ז ושעו"ר סעי' יב, ועי' בנט"ג פי"ח סעי' י"ג ובהע' שם

⁷¹נט"ג פי"ח סעי' טו ועי' בהע' כו שם

- If no Kosher mikvah is available, one may dip in a **ground** swimming pool⁷², but not if it is detached. The water must be stationary (e.g. not whilst the water is being emptied out)⁷³.
- Ensure there's no *chatzitza* on the body, preventing mikvah water from reaching all over. Nails should be cut and cleaned (it is best to cut the hand and toe nails on separate days⁷⁴), hair untangled, teeth flossed and the body pre-washed⁷⁵.
- Where possible, the *tevilah* of Erev Yom Kippur is for married women too⁷⁶.
- If you are ill and cannot go, some poskim say you may be *yotze* by showering⁷⁷ provided that⁷⁸ :
  - o You stand under the shower for at least 3 – 4 minutes.⁷⁹
  - o The hands should be placed loosely so that the water reaches all over.⁸⁰
  - o The bottom of the feet should be moistened beforehand.
  - o There should be no Chatzitzah on the body.

Afternoon

- Mincha is davened early enough to say Al Cheit and eat Seuda mafsekas etc.⁸¹
- Give extra Tzedaka before Mincha⁸². The Baal Shem Tov says that from the ringing sound of the coins, the *klipos*, (= the forces of evil,) are dispersed⁸³.
- *Minhagim* vary if we do *malkus*⁸⁴ and when - before Mikvah⁸⁵ or after Mincha⁸⁶
  - o A leather belt is used for *malkus*.
  - o The “whipping” is done lightly⁸⁷.
  - o Shulchan Aruch says to do *malkus* 39 times on the back, (on right shoulder, left shoulder, then middle lower back, and repeat⁸⁸). Both the giver of *malkus* and recipient say “והוא רחום יכפר וגו'” three times, for a total of 39 words⁸⁹. Some say the recipient say אשמתִי בגדתי וכו'⁹⁰

⁷² טבילת נדה צ"ל במי גשמים ובמקוה כשרה דוקא, משא"כ טבילת בעל קרי דמותר במים שאובים ומהני גם שפיכת ט' קבין, ראה שוע"ר סי' פ"ח:א, תרו"י:א

⁷³ 'שוע"ר תרו"י:א, וראה פסקי תשובות סי' פ"ח אות ו'

⁷⁴ במטה אפרים סי' תר"ו:ח כתב דאם לא קצץ צפרני רגליו מאתמול יש לנקות העפרורית שתחת הצפרנים (ולא לקצצן). אמנם יש פוסקים שמותר לו לקצצן באותו יום אע"פ שקוצץ ג"כ צפרני ידיו, ראה אלף המגן שם, וע"ע בנטעי גבריאל יוהכ"פ פי"ח הערה י

⁷⁵ מט"א תרו"ס"ח

⁷⁶ 'ראה שוע"ר תרו"י:ב, וע"ע פסקי תשובות סי' תרו אות ה'

⁷⁷ ראה נט"ג שם סעי' א', פסקי תשובות סי' פ"ח הע' 42, אג"ק חכ"ב ע' של"א

⁷⁸ 'מט"א תרו"ס"י-י"א, פסקי תשובות סי' פ"ח אות ה'

⁷⁹ ראה נט"ג שם סעי' א', פסקי תשובות סי' פ"ח הע' 42

⁸⁰ 'כף החיים סי' פ"ח אות ז'

⁸¹ מט"א תרו"א:

⁸² מט"א תרו"ס"ג ראה קצה"מ שם סק"א

⁸³ גנזי נסתרות ע' ל"ד

⁸⁴ ראה נטעי גבריאל יוהכ"פ פ"כ אות י"ט

⁸⁵ פע"ח שער כ"ז פ"א ד"ה מע"ח, סידור הרב

⁸⁶ שוע"ר סי' תר"ז:ז"א, מט"א תר"ז ס"ז

⁸⁷ מט"א שם ס"ז שוע"ר סי' תר"ז:ז"א-י"ד

⁸⁸ אןצר מנהגי חב"ד תשרי ע' קפ"ה

⁸⁹ ספר המנהגים חב"ד

⁹⁰ משנה ברורה תר"ז סקי"ט

- o The one receiving malkus bends down on his knees, facing north with his back to south⁹¹.
- In Mincha, after the first “יהיו לרצון”, say the *Vidui*⁹² whilst bending (like by *Modim*)⁹³. We bang on the chest (or heart) at *Ashamnu* and *Al Cheit*⁹⁴, and some also bang by⁹⁵ לנו כפר לנו סלח לנו מחל לנו כפר לנו.
- o If you forgot *vidui* you need not repeat mincha, but you can say it even after Mincha⁹⁶.
- There is neither Tachnun nor *Avinu Malkenu* after *Chazoras HaShatz*⁹⁷.

טעודה המפסקת

- *Seudah Mafsekes* is after Mincha⁹⁸.
- We wash and dip the bread in honey⁹⁹.
- Fish is not eaten during this meal¹⁰⁰ because it increases *zera*.¹⁰¹
- It is a Mitzvah to add from *chol* to *kodesh* - to accept Yom Kippur a few minutes earlier, and end a few minutes later. (This applies every Shabbos and Yom Tov¹⁰²).
- Women usually accept the fast at *licht bentchen* so they must remove leather shoes prior¹⁰³.
- If you intend to eat after *bentching*, it is best to have so in mind (preferably verbalize it) before *bentching*.¹⁰⁴

Before the Fast

- Some *toivel* after *Seudah Mafsekes*, close to Yom Kippur, provided there's time before sunset¹⁰⁵.
- *Licht bentchen*: We light candles as every Shabbos and Yom Tov¹⁰⁶.
- The brochos are *שהחיינו*¹⁰⁷ and *להדליק נר של יום הכיפורים*.

⁹¹ Because most sins result from money, and money is associated with the north)

שנאמר (איוב לז, כב) מצפון זהב יאתה וגו' - שוע"ר שם

⁹² שו"ע סי' תרוז:א

⁹³ מט"א תרוז סי"א שוע"ר שם סעי' ז

⁹⁴ שוע"ר תרוז:ז

⁹⁵ אוצר מנהגי חב"ד תשרי ע' ר"א

⁹⁶ ראה פסקי תשובות סי' תרוז אות א

⁹⁷ שם

⁹⁸ מט"א תרוז:א

⁹⁹ מט"א תרוז סי"א

¹⁰⁰ שם

¹⁰¹ נטעי גבריאל יוהכ"פ פכ"ב הע' ז

¹⁰² שוע"ר סי' תר"ח:א, תר"י:א:א

¹⁰³ ראה נטעי גבריאל יוהכ"פ פכ"ה אות י"ד, פסקי תשובות סי' תר"ח אות א

¹⁰⁴ שוע"ר תרוז סי"ז, מט"א שם סי"ז, ובסי' תרי"ט:א

¹⁰⁵ מט"א תרי"ט:גג

¹⁰⁶ שוע"ר תרי"א

¹⁰⁷ מט"א תרי"ט סי"ד

- If no one is staying home after Licht bentchen, either sit by the light of the candles for a while now or, ensure the candles burn till you return home later¹⁰⁸.
- Married men light a 24 hour “*lebedike licht*” - in addition to Yizkor candle for deceased parents¹⁰⁹. Some light the “*lebedike licht*” in Shul¹¹⁰ and Yizkor licht at home; others do the opposite¹¹¹.
- Another 24 hour candle is left burning since after Yom Kippur we can only make *havdala* on a candle that was lit before Yom Kippur¹¹²
- We wear non-leather shoes¹¹³.
- Yom Kippur is a happy Yom Tov. Set a white table cloth just like any Yom Tov¹¹⁴.
- Before Kol Nidrei, utilize the moment when the heart is receptive to G-d to *bentch* your kids for a good year and *yiras Shamayim*¹¹⁵. Begin with Birchas Kohanim¹¹⁶. Add brochos of your choice. Some use the *nusach* printed in the *Kitzur Shulchan Aruch*¹¹⁷.

Eve of Yom Kippur

- Everybody (married according to most *minhagim*) wears a *tallis* for *Maariv*¹¹⁸.
- The *bracha* on the *Tallis* should be recited before sunset¹¹⁹.
- o Whenever you put on a *Tallis* (except on Shabbos according to some¹²⁰), first check that the strings are kosher unless you wore that *Tallis* earlier today (by Shachris¹²¹).
- Men (except in 1st year of marriage¹²²) wear *Kittels*, to portray angelic purity and lack of sin.¹²³
- Time permitting, say *Al cheit* and *vidui* at sunset, before Kol Nidrei¹²⁴. It should be said standing without leaning on anything that if moved, you would fall¹²⁵, and according to the other laws of saying Vidui mentioned earlier. Some say special Tefilos that contain Vidui at this time¹²⁶.
- According to the Baal Shem Tov’s tradition to say 3 chapters of Tehillim daily starting from the first day of Elul, before Kol Nidrei chapters 115-123 are said¹²⁷.

¹⁰⁸ נטעי גבריאל יוהכ"פ פכ"ה אות י"ב

¹⁰⁹ ע"פ מהר"ם"ל מפרג

¹¹⁰ שוע"ר תרי:ד

¹¹¹ נטעי גבריאל יוהכ"פ פכ"ה אות ו

¹¹² מט"א תרכד ס"ה

¹¹³ שו"ע תריא:א מט"א שם

¹¹⁴ מט"א תרט ס"ז

¹¹⁵ מט"א תריט ס"ב ועי' אלף למטה שם סק"ה וראה קצה המטה סק"ז

¹¹⁶ ראה קיצור שו"ע קל"א:ט"ז, אוצר מנהגי חב"ד תשרי ע' קצד ואילך

¹¹⁷ שם

¹¹⁸ מט"א תריט ס"ז

¹¹⁹ שוע"ר סי' י"ח:ג, וראה סידור הרב הל' ציצית בסופו, אלף למטה סי' תרי"ט סק"ב וקצה"מ ס"ק טו

¹²⁰ ראה פסקי תשובות סי' י"ג אות ג

¹²¹ שו"ע סי' ה:ט

¹²² קצה"מ תריט סק"א

¹²³ שוע"ר תרי ס"ט מט"א תריט ס"ה

¹²⁴ שוע"ר סי' תרז:ב מט"א תריט ס"ה

¹²⁵ שוע"ר תרז:ז

¹²⁶ אלף למטה סי' תרי"א ס"ק ט"ז

¹²⁷ היום יום א' אלול

- The number of Sifrei Torah taken out before Kol Nidrei varies by custom¹²⁸.
- It's a mitzvah to purchase the right to take out the first Sefer Torah at Kol Nidrei.¹²⁹
- 3 people, acting as a Beis Din, stand by the *chazzan* as he begins¹³⁰. Everyone (including women¹³¹) should say Kol nidrei along with the Chazan, loud enough that the people next to you can hear it¹³². One should make sure to understand the words¹³³.
- As the *chazzan* says שהחיינו, everyone recites it themselves (except ladies or anyone who lit candles and said the bracha earlier¹³⁴) and complete it in time to answer אמן to his *bracha*¹³⁵.
- is said aloud all day also in *kriyas shema al hamitah*¹³⁶.
- One should learn the meaning of the Tefilos of Yom Kippur, particularly the Selichos and Piyutim, and understand them¹³⁷. Accordingly, using an English Machzor is recommended.
- Whenever the Chazan repeats Vidui, the congregation stands up and say together with him¹³⁸.
- After maariv, some have the custom to say the first 4 chapters of Tehillim¹³⁹. Some say the whole Tehillim¹⁴⁰ (and repeat the first 4 chapters). Additionally, according to the tradition from the Baal Shem Tov mentioned earlier, before one goes to sleep he says chapters 124-132.
- It's best that men not wrap themselves with blankets (and at least not cover their feet) when going to sleep (so as not to warm up the body)¹⁴¹.
- The five prohibitions of Yom Kippur are
  - o eating & drinking,
  - o washing (even just putting a finger in cold water¹⁴²),
  - o wearing leather shoes (even if only part of the shoe is leather¹⁴³),
  - o marital relations (including the Harchakos),
  - o putting on any kind of cream or lotion etc¹⁴⁴.
- Even small children don't wear leather shoes, and we do not wash/bathe them¹⁴⁵.
- Anything that is prohibited on Shabbos is prohibited on Yom Kippur.

¹²⁸ נטעי גבריאל יוהכ"פ פכ"ז אות ט'¹²⁸

¹²⁹ סידור הרב בעל התניא

¹³⁰ שוע"ר תריט:א

¹³¹ פסקי תשובות סי' תרי"ט אות ג

¹³² שוע"ר תרי"ט:ג

¹³³ נטעי גבריאל יוהכ"פ פכ"ח אות י"א

¹³⁴ מט"א שם

¹³⁵ מט"א תריט סי"ב שוע"ר שם סי"ה

¹³⁶ שוע"ר שם סי"ט

¹³⁷ 'שוע"ר סי' ק

¹³⁸ שוע"ר סי' תר"ז:ח

¹³⁹ סידור הרב, מט"א תרי"ט:יח

¹⁴⁰ 'מט"א תרי"ט:כ"ב, נטעי גבריאל פל"ב אות ד

¹⁴¹ שוע"ר סו"ס תרי"ט, מ"ב סי' תרי"ט סקי"ד

¹⁴² שוע"ר תרי"ג:א

¹⁴³ מט"א תרי"ד:ב

¹⁴⁴ יומא ע"ג

¹⁴⁵ שוע"ר סי' תרט"ז:ב-ג

YOM KIPPUR DAY

- שעשה לי כל צרכי
 o Some¹⁴⁶ skip it since we don't wear leather shoes, (non-leather shoes don't count)¹⁴⁷
 o Others do make the bracha in the morning, particularly if wearing non leather shoes¹⁴⁸
 o Some omit the bracha entirely¹⁴⁹.
 o Others recite it at night when putting on leather shoes¹⁵⁰.
 • Whoever has *kavana* at the beginning of *Adon Olam*, is guaranteed his Tefillah is heard, the *Satan* cannot negatively affect his Tefillos on *Yamim Noraim*, and his enemies fall before him¹⁵¹.
 • On a marble or stone floor you cannot bow directly without a separation e.g. paper towels. On a wooden or laminated floor or carpet, bowing directly on the floor is fine¹⁵².
 • To ensure the daily requirement of 100 Berachos on Yom Kippur, one should smell בשמים, (you only repeat the Beracha when smelling again if you did not have in mind to smell again). The rest one should be יוצא by listening and answering אמן to the berachos of חזרת הש"ץ and the Aliyos¹⁵³.
 • According to the Baal Shem Tov's tradition (above), after Mussaf one says chapters 133-141.

If One Cannot Fast

- If you anticipate a *shailah* about fasting, ask in advance.
- In case of *Pikuach Nefesh*, eat and drink small amounts in intervals, under Rabbinic and medical guidance. (unless life and death necessitates more / more frequently). A Rov must be consulted.
- When one is required to eat on Yom Kippur for whatever reason,
  - o No *Kiddush* is recited¹⁵⁴ and there is no need to eat *challah* at all, let alone *lechem mishneh* - because there never was a *takana* for these on Yom Kippur. This follows Shulchan Aruch haRav¹⁵⁵. Others say¹⁵⁶ you should have *lechem mishneh*. Match Efraim says that even so, there is no need to exert oneself to get it¹⁵⁷.

¹⁴⁶ סידור הרב, נטעי גבריאל יוהכ"פ פנ"ב הע' ט"ז, פסקי תשובות סי' מ"ז אות י"ג

¹⁴⁷ כה"ח סי' מ"ו סקי"ז

¹⁴⁸ משנ"ב סי' תקנ"ד סקל"א, פסקי תשובות שם, נטעי גבריאל שם הע' י"ז-י"ח

¹⁴⁹ ספר המנהגים חב"ד ע' 59, וראה שו"ת רב פעלים ח"ב סי' ח'

¹⁵⁰ נטעי גבריאל יוהכ"פ פס"ח אות א

¹⁵¹ אלי' רבה סו"ס מ"ז

¹⁵² שו"ע סי' קלא ס"ח, וראה פסקי תשובות שם, מט"א תרכא, יד, ס' המנהגים חב"ד ע' 57

Torah says you may not bow down in a form similar to the Bais Hamikdash, which had stone floors.

¹⁵³ שו"ע"ר סי' מ"ו:א, מט"א סי' תרכ"ב:ג

¹⁵⁴ שו"ע"ר תריה סי"ח

¹⁵⁵ סו"ס תרי"ח

¹⁵⁶ מור וקציעה סי' תרי"ח

¹⁵⁷ מט"א תריה סי"ז

- o Before eating bread wash hands as is done throughout the year, just like the *kohanim* wash at *duchaning* even on Yom Kippur¹⁵⁸. If one is eating bread less than the the size of an egg, the beracha Al Netilas Yadayim is not said¹⁵⁹.
- o If you ate enough *hamotzi* that requires *Birkas hamazon*, add "יעלה יבוא...ביום הזה הכיפורים הזה ביום שליחת העון הזה ביום מקרא קודש הזה". But if you forgot either, you do not go back as is always the דין in a meal where there is no obligation to have bread *davka*¹⁶⁰.
- Nowadays, children under bar or Bas mitzvah need not fast the entire fast¹⁶¹.
  - o From age 9 or 10 (depending on their strength), they should try fast partially by postponing mealtime for an hour, and then adding more hours based on their strength.
  - o Making children under that age fast at all, when they wish to eat, is an error¹⁶²
  - o Make sure the children make *brochos* before eating.
- We do not prepare food for after the fast until the fast is over¹⁶³. Preparing food on Yom Kippur for children or ill people is permissible, unless they could prepare it on their own¹⁶⁴.

Washing

- All washing is prohibited.
- Neggel vasser should be up to where the knuckles (3 times on each hand). One should have in mind to wash for the mitzvah and not for enjoyment.
- If you need to wash out the dirt on your eyes, you may do so if you do so regularly¹⁶⁵.
- If a part of your body got dirty and needs to be washed, you may wash (only) there¹⁶⁶.
- Kohanim wash the entire hand for *duchaning*. Some have the minhag that the Kohanim wash the entire hand, even past the fingers, already in the morning¹⁶⁷.
- A Kallah within 30 days of the wedding can wash her face and hands¹⁶⁸. Some say that this permissibility does not apply if the Chosson will not see the Kallah the whole day¹⁶⁹.
- When entering the bathroom, the *kittel* should be removed along with the Tallis (and *gartel*)¹⁷⁰ as they are both clothing designated for davening only.

¹⁵⁸ שש"כ פל"ט סעי' ל"א

¹⁵⁹ שוע"ר סי' קנ"ח:ב

¹⁶⁰ מט"א שם

¹⁶¹ שוע"ר תרטו ס"ו

¹⁶² תרטז ס"ה

¹⁶³ שוע"ר סי' תרי"א:ח

¹⁶⁴ שוע"ר תרי"א ס"ט

¹⁶⁵ שוע"ר תרי"ג ס"ב וג' משנ"ב שם

¹⁶⁶ שוע"ר סי' תרי"ג:א

¹⁶⁷ רמ"א תרי"ג:ג ועי' קצה"מ תרי"ג ס'ק"ו

¹⁶⁸ שוע"ר תרי"ג ס"ה

¹⁶⁹ מ"ב סי' תרי"ג סקב"ו

¹⁷⁰ ט"ז סי' כ"א ס'ק"ג שוע"ר סכ"א:ג מט"א תרי"ב

MOTZEI YOM KIPPUR

- You may blow Shofar even before nightfall. However, since people are used to the Shofar being the signal for the end of the fast, it is better to blow after צאת הכוכבים¹⁷¹
- According to the Baal Shem Tov's tradition, after Neilah we say the last 9 chapters of Tehillim.
- We do not remove the *tallis* for Maariv until after Kiddush Levanah¹⁷². But you take the *Tallis* off your head and wear a hat instead, since night is not the time for *Tzitzis*¹⁷³. Others leave the *tallis* on the head for Maariv too.
- If you mistakenly said "המלך הקדוש" or "המלך המשפט" do not go back¹⁷⁴.
- If you mistakenly said "זכרנו לחיים", or any other of the additions of *Aseres Yemei teshuva*:
  - If you are still in the middle of that bracha, go back to the beginning of that bracha.
  - If you past that bracha, you finish Shmoneh Esrei and when finished, it is proper to repeat Shmoneh Esrei after as a תפלת נדבה¹⁷⁵
- On Motzei Yom Kippur we wish each other a *gut Yom Tov*¹⁷⁶.
- If your candle went out during Yom Kippur light it again now to burn fully¹⁷⁷.
- We end up fasting 26 hours on Yom Kippur (Or at least 25 and a bit), corresponding to the *Gimatriya* of *Yud Kay Vav Kay*¹⁷⁸.
- It is proper to wash the entire hand for *neggel vasser* without a bracha even a *Kohein* that washed his entire hand on Yom Kippur for *Duchaning*¹⁷⁹.
- *Havdala* on Motzei Yom Kippur is always with wine and a candle (unlike other *Yamim Tovim*).
- o The candle may only be one that was lit from before Yom Kippur (or at least a candle that was not lit by a match but rather, lit from that candle)¹⁸⁰. If you don't have one, skip the candle entirely¹⁸¹.
- It is preferable to combine another wick to the candle so you have two wicks for *havdala*¹⁸²
- It is best to light a 24 hour candle before Yom Kippur dedicated for *havdala* after Yom Kippur.
- If you don't have a dedicated candle, you may use the *Yahrzeit* candle or *Lebedike Licht* if you light another candle (or *Havdala Licht*) from it, and make the beracha on both together¹⁸³

¹⁷¹ מט"א סי' תרכג ס"ז בסופו

¹⁷² מט"א תרכד ס"ד

¹⁷³ שו"ע סי' י"ח:א שערי תשובה סי' י"ח סק"ב

¹⁷⁴ וסי' ק"ח סקל"ח משנ"ב סי' ק"ח סק"א

¹⁷⁵ קצה"ש סי' כ"א ס"ד ובבד"ה סק"ט

¹⁷⁶ מט"א תרכד ס"ה ועי' בקצה"מ שם

¹⁷⁷ שו"ע ר' סי' תרי"ה

¹⁷⁸ עי' ס' השיחות מרבי מהרי"ץ תש"ה חב"ד

¹⁷⁹ ס' המנהגים חב"ד, נטעי גבריאל פס"ה אות ב

¹⁸⁰ שו"ע ר' סי' תרכד סעי' ג-ה

¹⁸¹ ערוך השולחן סי' תרכד ס"א

¹⁸² שו"ע ר' סי' רצ"ח

¹⁸³ שו"ע ר' תרכד:ח, פסקי תשובות סי' תרכ"ד אות ו

- Women (who are unable to wait for their husbands to return from shul before eating) may recite their own havdalah. They may use wine or grape juice, or chamar medinah like coffee or tea.
- If they are unable to recite havdalah, they may drink water in the interim (unlike ordinarily on motzei Shabbos). If truly necessary, they may drink seltzer, and even tea or plain coffee without sugar or milk.
- If you forgot to recite havdalah before eating, recite it as soon as you remember. If you remember after reciting hamotzi for bread or mezonos for cake, etc. but before having tasted anything, take a bite and then recite havdalah.
- A man who has previously recited havdalah may not repeat it for the sake of a woman who has not heard havdalah. If a man plans to return home after Shul and recite havdalah for his wife, he should have in mind not to fulfill his obligation with the havdalah that he is presently hearing in Shul.
- If you intend to eat hamotzi or mezonos right after havdalah, and these foods are on the table when you recite havdalah, cover them until you conclude havdalah.
- Do *Kiddush levana* if possible, with joy, confident that G-d is *bentching* us with a healthy good year¹⁸⁴
- We sit down to a proper full Seudah¹⁸⁵. This *Seudah* draws down *gashmiyus* for the year.
- We get involved in a *mitzvah* immediately and begin building the Succah on *Motzei Yom Kippur*. At least, discuss the building of the Succah. Some learn a little *Mishnayos Succah* to be *yotzeh*¹⁸⁶.

גמר חתימה טובה!

---

¹⁸⁴ רמ"א סי' תכו מט"א תרכד:ד

¹⁸⁵ שוע"ר תרכד:ט

¹⁸⁶ מט"א תרכד סט"ו